

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-21(3)/17/JS

Warszawa, 02 marca 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 16 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania Polskiej Sieci Handlowej „Nasz Sklep” S.A., z siedzibą w Warszawie, od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie z 30 grudnia 2016 r. (nr akt sprawy: AŻ.8361.132.2016), w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej w wysokości 3.000 zł (słownie: trzy tysiące złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii wędliny pod nazwą *szynka ze wsi* oferowanego do sprzedaży bez opakowania, zafałszowanego w rozumieniu art. 3 pkt 10 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z uwagi na wprowadzenie konsumenta w błąd co do rzeczywistego składu i metod produkcji, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach od 26 października do 2 listopada 2016 r., inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie, zwanego dalej „*Podkarpackim WIIH*”, przeprowadzili kontrolę w sklepie Nasz Sklep nr 19 w Rzeszowie należącym do Polskiej Sieci Handlowej „Nasz Sklep” S.A., z siedzibą w Warszawie, zwanego dalej również „*stroną*”, podczas której sprawdzono prawidłowość oznakowania produktów w tym podawania informacji o składnikach alergennych i zastosowanych substancjach dodatkowych, stwierdzając nieprawidłowości w oznakowaniu, umieszczonym na wywieszce znajdującej się przy środku spożywczym, sprzedawanym bez opakowania, oferowanego do sprzedaży (luzem) pod nazwą *szynka ze wsi* wartości 43,68 zł.

W toku kontroli stwierdzono że oferowano w miejscu sprzedaży produkt o nazwie prezentowanej na wywieszce uwidocznionej dla konsumenta *szynka ze wsi*. Na etykiecie nie uwidocznionej dla konsumenta, od strony sprzedawcy, wskazano nazwę produktu, *produkt peklowanego mięśnia szynki wieprzowej, wędzonego, parzonego, z dodatkiem wody* oraz nazwę fantazyjną producenta, *szynka jak z wioski* wraz z wykazem składników: mięso z szynki wieprzowej 75%, woda, sól, substancja zagęszczająca E407, stabilizatory: E451, E452, E325, białko wieprzowe, białko sojowe, przeciwutleniacz: E301, wzmacniacz smaku: E621, cebula suszona, aromaty (zawiera soję), glukoza, fruktoza, ekstrakty ziół, substancja konserwująca: E250. Tym samym uwidoczniona dla konsumenta finalnego nazwa *szynka ze wsi* wprowadzała konsumenta w błąd co do rzeczywistego składu oraz metody produkcji i była zafałszowana w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), zwanej dalej: „*ustawą o jakości handlowej*”. Ponadto stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie oznakowania wynikających z § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*” w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1169/2011*” przez brak w miejscu sprzedaży, nazwy producenta oraz wykazu składników z uwzględnieniem substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji w sposób bezpośrednio dostępny dla konsumenta.

Przebieg kontroli udokumentowany został w protokole kontroli z 2 listopada 2016 r., nr akt AŻ.8361.132.2016 wraz z załącznikami.

W związku z powyższym pismem z 6 grudnia 2016 r. Podkarpacki WIIH poinformował Polską Sieć Handlową „Nasz Sklep” S.A., z siedzibą w Warszawie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej określonej w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii wędliny pod nazwą *szynka ze wsi* oferowanego do sprzedaży bez opakowania, zafałszowanego oraz nieprawidłowo oznakowanego. Podkarpacki WIIH poinformował też stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 30 grudnia 2016 r. (nr akt: AŻ.8361.132.2016), Podkarpacki WIIH na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, wymierzył Polskiej Sieci Handlowej „Nasz Sklep” S.A., z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości 3.000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. zafałszowanego produktu.

Pismem z 16 stycznia 2017 r., strona złożyła odwołanie do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, wnosząc o zmianę przedmiotowej decyzji i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub też zmianę jej wymiaru na najniższy przewidziany ustawą, to jest kwotę 1.000 zł. Strona wskazała, że kara pieniężna jest za wysoka, a organ nie wziął po uwagę okoliczności towarzyszących naruszeniu, tj. faktu, że sklep jest punktem nowo otwartym działającym kilka miesięcy z dużą rotacją kadry pracowniczej, borykającym się z niedoborem pracowników co miało wpływ na niezawinione działanie i możliwość wystąpienia błędu. Dalej strona wskazała, że nie tylko ona ale inne podmioty gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą na terenie miasta Rzeszowa mają problemy kadrowe i na rynku występuje deficyt doświadczonego personelu, co wiąże się z koniecznością dłuższego szkolenia nowych pracowników, powodując zwiększenie ryzyka wystąpienia nieprawidłowości. Strona poinformowała też, że powyższe okoliczności wymuszają pracę w większym tempie, co przyczyniło się do wystąpienia błędu. Jednocześnie Strona wyjaśniła, że naruszenie przepisów polegało na błędnym uwidocznieniu na plakietce opisu produktu, zamiast *Szynka jak z wioski*, uwidoczniono *szynka ze wsi*. Jednocześnie podkreśliła, że producent posiada w swojej ofercie, oba produkty tj. *Szynkę ze wsi* oraz *szynkę jak z wioski* w związku, z czym błąd pracownika polegał tylko i wyłącznie na wpisaniu na etykiecie błędnej nazwy. Tym samym, zdaniem strony, nie doszło do zafałszowania ceny, bowiem faktycznie sprzedawany produkt *szynka jak z wioski*, przy błędnym opisie na etykiecie *szynka ze wsi* był sprzedawany w cenie 22,99 zł tj. w cenie w jakiej powinna być sprzedawana *szynka jak z wioski*, zaś cena w jakiej sprzedawana była *szynka ze wsi* to kwota 43,68 zł, tym samym konsument nie otrzymywał produktu w wyższej cenie niższej jakości.

Strona wskazała, również że kontrolowany sklep jest placówką deficytową, przynoszącą straty, zatem nałożenie na stronę dodatkowego obciążenia w postaci kary w wysokości 3.000 zł wpłynie na rentowność placówki i może przyczynić się do jej zamknięcia. W ocenie strony przy ustalaniu wysokości wymiaru kary nie można ograniczyć się jedynie do badania wielkości przychodu i obrotu przedsiębiorcy, a należy odnieść je bezpośrednio do kontrolowanej placówki tj. właśnie do sytuacji ekonomicznej sklepu przy ulicy Kochanowskiego, który przynosi straty. Strona wskazała też na nieznaczną wartość kontrolowanego produktu tj. 22,99 zł/kg oraz że w dotychczasowej działalności

przedsiębiorstwa nie dopuściła się umyślnie żadnych naruszeń, które naruszałyby powszechnie obowiązujące normy i wytyczne.

Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności tj. niedopatrzenia pracownika z powodu podobnego nazewnictwa produktu, niedobory kadrowe, rotację pracowników, incydentalny charakter naruszenia oraz trudną sytuację finansową placówki, strona stwierdziła że kara w wysokości 3.000 zł jest znacznym obciążeniem oraz karą rażąco wygórowaną. Strona podkreśliła, że podjęła niezwłoczne działania, które zmierzały do usunięcia nieprawidłowości w przyszłości.

Pismem z 8 lutego 2017 r., Prezes UOKiK poinformował Polską Sieć Handlową „Nasz Sklep” S.A., z siedzibą w Warszawie, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z tych praw.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002, s. 1, z późn. zm.) – zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 17 ust. 2 ww. rozporządzenia, Państwa Członkowskie ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego i paszowego. Ustanowione środki i kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat

żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

W myśl art. 3 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, podawanie informacji na temat żywności służy wysokiemu poziomowi ochrony zdrowia i interesów konsumentów przez zapewnienie konsumentom finalnym podstaw do dokonywania świadomych wyborów oraz bezpiecznego stosowania żywności, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań zdrowotnych, ekonomicznych, środowiskowych, społecznych i etycznych.

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać konsumenta finalnego w błąd, w szczególności: co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (ust. 1 lit. a), a także informacje te muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta (ust. 2). Jak wynika z art. 2 ust. 2 lit. a tego rozporządzenia, informacje na temat żywności to informacje dotyczące danego środka spożywczego udostępniane konsumentowi finalnemu za pośrednictwem etykiety, innych materiałów towarzyszących lub innych środków, w tym nowoczesnych narzędzi technologicznych lub przekazu ustnego.

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.:

- 1) nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia 1169/2011;
- 2) nazwę albo imię i nazwisko producenta;

3) wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (składniki alergenne).

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, w myśl art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej, (...)
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 4, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli w stoisku należącym do strony stwierdzono oferowanie produktu o nazwie prezentowanej na wywieszce uwidocznionej dla konsumenta *szynka ze wsi*. Strona posiadając informację na temat rzeczywistej jakości i właściwości produktu, przekazaną przez producenta na etykiecie produktu, nie tylko zmieniła jego nazwę, lecz także poprzez nie uwidocznienie składu dla konsumentów finalnych, pozbawiła ich prawa do pełnej informacji, uniemożliwiając im zweryfikowanie jego rzeczywistych właściwości. Określenie *ze wsi* sugeruje tradycyjną metodę wytwarzania oraz naturalne składniki. W związku z tym, produkt tak oznakowany powinien charakteryzować się

walorami typowymi dla produktów wytwarzanych w wiejski, prosty sposób, bez użycia substancji dodatkowych, używanych w produkcji przemysłowej i masowej, a także zastosowanych do produkcji składników. Analiza wykazu składników, podanych przez producenta, wykazała obecność szeregu substancji dodatkowych m.in. substancji zagęszczających, wzmacniaczy smaku, stabilizatorów – fosforanów (E451, E452), które wykorzystywane są masowo w produkcji przemysłowej i nie kojarzą się z wiejską, prostą produkcją. Istotnym jest przy tym, że skład nie był uwidoczniiony dla konsumenta finalnego, nie miał on więc możliwości zapoznania się z rzeczywistym rodzajem oferowanego do sprzedaży produktu, który zawierał m. in. wodę dodaną, dodane białko w tym sojowe, które jest alergenem zaś mięso stanowiło 75% składu produktu. Tym samym Podkarpacki WIIH uznał, że ww. wędlina była zafałszowana w rozumieniu definicji określonej w art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej. Z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, organ pierwszej instancji wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 3.000 zł (słownie: trzy tysiące złotych).

W odwołaniu strona nie zakwestionowała ustaleń faktycznych poczynionych przez organ pierwszej instancji w toku postępowania, a jedynie wysokość nałożonej kary, wskazując że, przy wdawaniu decyzji nie wzięto pod uwagę okoliczności i warunków indywidualnych odnoszących się do konkretnej placówki.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK wskazuje, że nietrafny jest argument strony dotyczący okoliczności towarzyszących sprawie tj. krótkiego okresu działania placówki, rotacji czy niedoboru pracowników. Organ, jak wskazała strona, przy wymierzaniu kary bierze pod uwagę pięć ustawowych kryteriów wskazanych przepisem 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej: stopień społecznej szkodliwości, zakres naruszenia, dotychczasową działalność przedsiębiorcy, wielkość przychodu i obrotu strony, wartość kontrolowanych produktów. Żaden z wymienionych czynników nie mieści się w okolicznościach wskazanych przez stronę. Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa (art. 6 kpa) w związku z tym przyjęcie dodatkowych kryteriów przy wydawaniu niniejszej decyzji, a wskazanych w odwołaniu przez stronę, nie mogło mieć wpływu na wysokość wymierzonej kary. Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że kwestie organizacji pracy, jak i prawidłowości funkcjonowania przedsiębiorstwa, leżą wyłącznie po stronie przedsiębiorcy. Napotykanie trudności w prowadzeniu firmy nie mogą się odbywać ze szkodą dla konsumentów finalnych i leżą też, co strona wskazuje w dalszej części odwołania, w interesie samego przedsiębiorcy. Bez znaczenia tym samym pozostaje fakt otwarcia i prowadzenia kolejnej placówki handlowej od kilku miesięcy. Należy zwrócić uwagę, że przedsiębiorca prowadzi działalność od roku 2001 roku (wpis w KRS), może być więc uznany za profesjonalistę nie tylko w zakresie rynku sprzedaży artykułów rolno-spożywczych lecz także

winien mieć wiedzę w zakresie prowadzenia i odpowiedniej organizacji działalności przedsiębiorstwa, by nie skutkowało ono zagrożeniem naruszenia obowiązujących przepisów i nie niosła w związku z tym, dla samego przedsiębiorcy negatywnych skutków.

Zdaniem Prezesa UOKiK, na uznanie nie zasługuje również argument dotyczący pomyłki przy uwidocznieniu właściwej nazwy produktu. Zarówno określenie *szynka jak z wioski*, jak i *szynka ze wsi*, są błędne, nieprecyzyjne wprowadzające w błąd, biorąc pod uwagę skład produktu. Istotą sprawy jest bowiem zastosowanie określenia *wiejski* w nazwie produktu. Określenie to sugerujące iż "wiejska produkcja" żywności oznacza produkcję tradycyjnymi, prostymi metodami. Jak ustalono w trakcie kontroli wykaz składników, podanych przez producenta, wskazywał na obecność szeregu substancji dodatkowych m. in. substancji zagęszczających, wzmacniaczy smaku, stabilizatorów – fosforanów (E451, E452), a także dodatku białka, w tym sojowego (alergen), które wykorzystywane są masowo w produkcji przemysłowej i nie kojarzą się z wiejską, prostą produkcją. Nie można tym samym uznać stanowiska strony, że jego błąd polegał tylko na wpisaniu błędnej nazwy. Zastosowanie określenia *wiejski* w nazwie produktu, zniekształcało informację przekazywaną konsumentowi, co do rzeczywistych właściwości produktu, a brak uwidocznienia wykazu składników pozbawiał całkowicie konsumenta możliwości zweryfikowania informacji przekazywanych przez stronę. Zastosowanie przymiotnika „wiejski” w nazwie produktu w odniesieniu do wyrobu, który nie został wytworzony metoda prostą, jak również nie posiada składu, utrwalonego zwyczajowo w świadomości konsumentów, jest nieuprawnione. Taka praktyka narusza przepisy w zakresie jakości handlowej oraz wprowadza konsumentów w błąd. Sam przymiotnik „wiejski” kojarzy się ze zbiorem pewnych cech oraz właściwości, podobnie jak w przypadku określeń: tradycyjny, domowy czy swojski. Używanie określenia *wiejski*, wskazuje, że ten produkt oznacza się szczególnymi (unikalnymi) właściwościami w sytuacji gdy wyroby produkowane przez konkurentów posiadają takie same bądź podobne właściwości. Zastosowanie w nazwie przymiotnika „wiejski” (z jednoczesnym zastosowaniem substancji dodatkowych) bez wątplenia wprowadza konsumenta w błąd, sugerując niezgodną ze stanem faktycznym jakość wyrobu i buduje mylne wyobrażenie o produkcie. Stanowisko to jest w zgodzie z linią orzecznictwa administracyjnego (wyroki z dnia 17 września 2015r. VI SA/Wa 349/15 WSA w Warszawie oraz wyrok WSA z dnia 28 października 2014r. VI SA/Wa 2028/14). Tym samym znaczenia nie miało zmiana określenia *jak z wioski* na *ze wsi*, jako że obie nazwy nie były zgodne z wymaganiami prawa żywnościowego, mając na uwadze skład produktu. Bez znaczenia pozostaje także kwestia ceny produktu, gdyż jak wskazano już wcześniej istotą sprawy jest zastosowanie nazwy wprowadzającej konsumenta w błąd co do rzeczywistej jakości produktu.

Za błędne należy również uznać stanowisko strony dotyczące kwestii wielkości obrotów. Strona podnosząc argument o warunkach finansowych kontrolowanej placówki

(brak zysków ze sprzedaży i ponoszenia strat), a także niewłaściwego przyjęcia przez organ pierwszej instancji wielkości i obrotu przedsiębiorcy, bez odniesienia się do kontrolowanej placówki, dokonuje niewłaściwej interpretacji przepisu art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej. Zgodnie ze wskazanym przepisem przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia m. in. wielkość obrotów oraz przychodu kontrolowanego przedsiębiorcy. Wielkość przychodu, jest rozumiana jako całość przychodów przedsiębiorcy. Znajduje to potwierdzenie w wyroku NSA II GSK 1914/14, w którym NSA wskazał, że dokonując wykładni art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej nie sposób pominąć ust. 8 art. 40a tej ustawy, zgodnie z którym w zakresie nieuregulowanym w ustawie do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III Ordynacji podatkowej. Przywołany w ust. 8 art. 40a ustawy o jakości handlowej dział III Ordynacji podatkowej odnosi się do kwestii zobowiązań podatkowych, a tym samym sposobu ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego - w deklaracji lub decyzji organu. Dla prawidłowego wymierzenia kary pieniężnej miarodajne jest więc pojęcie przychodu, którym posługuje się ustawodawca na gruncie ustaw podatkowych. Tym samym nie można przyjąć sposobu wyliczenia zysku przez stronę, jako że z przepisów jasno wynika, że jednym z kryteriów wpływających na wymiar kary pieniężnej jest przychód w rozumieniu przepisów prawa podatkowego, rozumianego jako przychód z całej prowadzonej działalności gospodarczej. Tym samym nieprawidłowe jest przyjęcie przez stronę stanowiska, że przy braniu pod uwagę przychodu i obrotu, należy wziąć pod uwagę sytuację kontrolowanej placówki.

W dalszej części odwołania, strona wskazała, że wartość kontrolowanego produktu była nieznaczna (22,99 zł), a uchybienie miało nieumyślny charakter i w związku z tym wymierzona kara jest rażąco wygórowana i będzie stanowić znaczne obciążenie finansowe.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK wskazuje, że ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 4 wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, że wprowadził do obrotu (niezależnie czy świadomie czy nieświadomie) produkt zafałszowany w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej określonej w tym przepisie. Ustawodawca zakłada więc istnienie odpowiedzialności w każdej sytuacji naruszenia przepisów prawa żywnościowego. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów, powoduje konieczność nałożenia stosownej kary, co znajduje potwierdzenie na gruncie praktyki sądowo-administracyjnej, np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10. Odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 października 2012 r., sygn. II GSK 1339/11). Należy zaznaczyć, że wymierzana na podstawie tego przepisu kara jest środkiem

sankcjonującym naruszanie prawa żywnościowego, a celem regulacji jest ogólnie pojęty interes konsumentów, w szczególności zapewnienie, że nabywane przez nich artykuły rolno-spożywcze są właściwej jakości handlowej.

Wspominany już wcześniej art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej wymienia pięć kryteriów mających wpływ na wysokość kary wymierzanej w trybie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej tj. stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność przedsiębiorcy, wielkość obrotów i przychodów przedsiębiorcy, wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. O ile więc można zgodzić się ze stroną że sama wartość kontrolowanego produktu była niewielka (43,68 zł – wielkość partii 1,90 kg, cena 22,99 zł/kg), to istotnym w sprawie jest fakt, że jest to tylko jeden z czynników wpływających na wysokość kary. W niniejszej sprawie organ oceniając stopień szkodliwości czynu uznał, że był on najwyższy, gdyż naruszał interesy konsumentów w sposób istotny. Oceniając zakres naruszenia, uznano je za istotne z punktu widzenia właściwości produktów i regulacji rynków rolnych. Organ wziął pod uwagę także dotychczasową działalność przedsiębiorcy, stwierdzając że strona była już karana za naruszenie przepisów o jakości handlowej. Nadto mając na uwadze wielkość obrotów i przychodów przedsiębiorcy, wynoszące odpowiednio 102.858.621,59 zł oraz 92.512.675,88 zł, stwierdzić należy że kara w wysokości 3.000 zł stanowi jedną z najniższych możliwych sankcji zastosowanych w niniejszej sprawie. Tym samym całkowicie nietrafne są twierdzenia strony o rażąco wygórowanej karze, mając na uwadze brzmienie przepisu art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, wskazującego na możliwość wymierzenia kary do 10 % przychodu, co w niniejszej sprawie stanowiło kwotę 10.285.862,16 zł.

W związku z powyższym, wymierzenie kary, jak uczynił to organ pierwszej instancji, zdaniem Prezesa UOKiK, było prawidłowe. W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, w tym bez znamion zafałszowania. Jednocześnie wymierzenie kary spełni funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej. Proporcjonalność kary, wyraża się m. in. w tym, że jest ona właściwa do osiągnięcia zakładanego celu. Celem kontroli żywnościowej jest nie tylko samo sprawdzenie przestrzegania przez podmioty gospodarcze przepisów obowiązującego prawa żywnościowego lecz także eliminowanie występujących w obrocie żywnością nieprawidłowości. Mając na uwadze powyższe oraz fakt stosowania nazw wprowadzających w błąd konsumenta finalnego przez duży podmiot gospodarczy, nie można uznać za zasadne stwierdzenia o nadmiernym rygorystycznym zastosowaniu sankcji administracyjnej.

Argumenty przedstawione przez stronę jak i zawarty w odwołaniu wniosek o uchylenie decyzji lub obniżenie wysokości kary, należy uznać za niezasadne, zarówno w

świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na gruncie ustawy o jakości handlowej. Stąd też postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Odnosząc się do wskazanej przez stronę okoliczności, że kontrolowany sklep jest placówką deficytową, Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji ekonomicznej strony może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w spłacie należności publiczno-prawnej, jaką jest ta kara.

Jak wynika z art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, organ Inspekcji Handlowej może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku (kary) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Polska Sieć Handlowa
„Nasz Sklep” S.A.
Al. Jana Pawła II 80 lok.5,
00-179 Warszawa
1. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Rzeszowie
2. a/a